

Vergaderjaar 2012–2013

32 733

Beleidsbrief Defensie

Nr. 92

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 29 november 2012

De vaste commissie voor Defensie heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Defensie over de brief van 9 november 2012 inzake de definitieve sluiting van het complex Eyselshoven (Kamerstuk 32 733, nr.91).

De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 23 november 2012. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ten Broeke

De griffier van de commissie,
Roovers

1

Waarom heeft u de Kamer pas op 9 november 2012 met een zeer korte brief geïnformeerd over de sluiting van Eygelshoven per 1 december 2012?

2

Waarom ziet u «geen andere mogelijkheid dan het complex Eygelshoven te sluiten per 1 december 2012»? Welke dringende noodzaak is er om vast te houden aan eerdere omstrede besluitvorming, terwijl er goede mogelijkheden zijn voor een doorstart?

De sluiting van het complex Eygelshoven is al sinds 2006 voorzien, maar er is enkele keren een doorstart gemaakt. Het besluit is de Kamer al langere tijd bekend. Er is voor het eerst over gesproken in de brief van 18 mei 2006 over het besluit van het Amerikaanse ministerie van Defensie om de zogenaamde «*Prepositioned Organizational Material Storage Site*» (POMS-site) in Eygelshoven per 30 september 2006 te sluiten (Kamerstuk 30 330 X, nr. 102). Omdat de Amerikanen toch nog materieel bleven aanleveren voor reiniging, kon een doorstart worden gemaakt. Dit eindigde in 2008, waarna de Kamer opnieuw is geïnformeerd over de sluiting in de brief over het Jaarverslag en de Slotwet (Kamerstuk 31 444x, nr. 1 van 21 mei 2008). In antwoord op vragen van de leden Aasted Madsen-van Stiphout en Knops (Vergaderjaar 2009–2010, Aanhangselnummer 2 455 van 26 mei 2010) en in de brief over de wijziging op de begrotingsstaten van het ministerie van Defensie voor het jaar 2011 (Kamerstuk 32 780 X, nr. 1 van 7 juni 2011) is gemeld dat een nieuwe doorstart van het complex zou worden bezien, met het oog op de *redeployment* uit Afghanistan. In antwoorden op vragen over de wijziging op de begroting (Kamerstuk 32 730 X, nr. 2 van 23 juni 2011) is gemeld dat het complex Eygelshoven een doorstart van twee jaar zou maken (voor 2011 en 2012).

Het besluit om het complex Eygelshoven eind 2012 te sluiten is herhaald in de brieven over de herbelegging van het vastgoed bij Defensie (Kamerstuk 32 733, nr. 44 van 31 augustus 2011) en het vervolg daarop (Kamerstuk 32 733, nr. 47 van 27 oktober 2011), in het algemeen overleg over het vastgoed op 22 november 2011 (Kamerstuk 32 733, nr. 54) en in de brief met een integrale stand van zaken over het defensievastgoed (Kamerstuk 32 733, nr. 63 van 14 mei 2012). Daarbij is gemeld dat het complex Eygelshoven na voltooiing van de activiteiten in verband met de *redeployment* uit Afghanistan niet langer nodig is voor materieellogistieke taken en eind 2012 kan worden aangeboden voor afstoting.

Vanaf december 2011 heeft Defensie contact gehad met Duitsland over eventuele interesse van Duitse zijde om materieel schoon te laten maken op Eygelshoven. Helaas heeft het overleg met Duitsland geen concrete resultaten opgeleverd die een nieuwe doorstart van het complex Eygelshoven rechtvaardigen. Als sluitingsdatum is 1 december 2012 genomen, om tijdig voor het nieuwe jaar de verhuizing van het materieel en de afscheidsceremonie te hebben voltooid.

3

U stelt «gezien de bezuinigingen die Defensie moet realiseren» geen andere mogelijkheid te zien dan het complex Eygelshoven te sluiten per 1 december 2012. Doelt u hiermee op de bezuinigingen als gevolg van het regeerakkoord?

Nee, over de invulling van de bezuinigingen als gevolg van het regeerakkoord moeten nog besluiten worden genomen. Zoals gemeld in antwoord

op de vragen 1 en 2 is het besluit om het complex Eyselshoven te sluiten al jaren geleden genomen.

4

Bent u bereid om de voorgenomen sluiting van Logistic Support Unit (LSU) Eyselshoven per 1 december enige tijd op te schorten om de serieuze interesse vanuit Duitsland voor het sluiten van een onderhoudscontract een kans te geven? Bent u in dit kader op de hoogte van meerdere aangenomen moties van de Tweede Kamer met betrekking tot het behoud van werkgelegenheid in Zuid-Limburg?

Ik ben niet bereid de sluiting van het complex Eyselshoven nog langer op te schorten. Het complex heeft reeds enige malen een doorstart gemaakt omdat er steeds goede mogelijkheden waren om het complex te gebruiken. Overleg met Duitsland heeft helaas geen concrete resultaten opgeleverd voor een nieuwe doorstart.

Ik ben op de hoogte van de moties over het behoud van werkgelegenheid in Zuid-Limburg en heb de regionale gevolgen van de voorgenomen sluiting van locaties betrokken bij de afwegingen over het vastgoed. Ik heb daartoe overleg gevoerd met lokale bestuurders. Deze afwegingen hebben er mede toe geleid dat een van de kantoren van het Financieel Administratie en Beheerkantoor in Zuid-Limburg blijft.

5

Hoe schat u de kansen in om met Duitsland tot een akkoord te komen over aanbesteding van werkzaamheden in Eyselshoven? Op welke termijn kan Duitsland een politiek besluit nemen over deze kwestie?

Defensie onderhoudt sinds december 2011 contacten met Duitsland over het complex Eyselshoven. In juli van dit jaar heeft Duitsland op ambtelijk niveau vragen gesteld over mogelijke gebruikmaking van de faciliteiten in Eyselshoven. Herhaaldelijke pogingen van Nederlandse zijde hebben niet geleid tot een duidelijke omschrijving van het aantal te reinigen voertuigen, een bijbehorende planning en informatie over het beschikbare budget. Ook was geen zicht op politieke instemming van Duitse zijde. Het is onbekend op welke termijn een dergelijk besluit in Duitsland op politiek niveau kan worden genomen. Duitsland heeft laten weten eerst nog een onderzoek te willen doen naar de mogelijkheden voor civiele inhuur. Als Duitsland een goede indicatie kan geven van de behoefte en bereid is daarvoor te betalen, kan Nederland, afhankelijk van de elders binnen Defensie beschikbare reinigingscapaciteit, de voertuigen voor Duitsland reinigen. Dit zal echter niet meer in Eyselshoven zijn.

6

Hoe heeft Duitsland gereageerd op uw voornemen om Eyselshoven definitief te sluiten? Bent u bereid om opnieuw in contact te treden met uw Duitse ambtgenoot over deze kwestie?

10

Klopt het dat er slechts telefonisch contact geweest is tussen het ministerie van Defensie en de Duitse Bundeswehr over mogelijke gebruikmaking van Eyselshoven? Zo nee, welke contacten zijn er dan nog meer geweest?

11

Bent u bereid op korte termijn persoonlijk contact op te nemen met uw Duitse ambtgenoot om de mogelijkheden te bespreken voor een onderhoudscontract met Duitsland voor hun materieel bij Eyselshoven?

Het was Duitsland bekend dat het complex Eygelshoven eind 2012 zou sluiten. Duitsland heeft begrip getoond voor het besluit.

Naast intensief telefonisch en e-mail contact met de Bundeswehr hebben verschillende defensie medewerkers bij voorkomende gelegenheden persoonlijk contact gehad over dit onderwerp met hun Duitse collega's. Ik zie geen aanleiding in contact te treden met mijn Duitse ambtgenoot. Zie verder het antwoord op vraag 9.

7

Klopt het dat de Duitsers nu al voor drie maanden werk willen aanbieden bij de LSU en die periode willen gebruiken voor hun politieke besluitvormingstraject over de wijze waarop ze hun voertuigen gaan laten reinigen? Waarom wacht u de uitkomsten van het Duitse onderzoek niet af?

Duitsland werkt op dit moment aan de planning van de *redeployment* van Duitse eenheden en materieel uit Kunduz. Voor de uitvoering van deze plannen worden diverse opties uitgewerkt. In dat kader heeft Duitsland ook Nederland gevraagd naar de mogelijkheid om voertuigen te laten reinigen in Eygelshoven. Het Duitse materieel uit Afghanistan dat zich reeds in Duitsland bevindt, zou wellicht voor ongeveer drie maanden werk kunnen opleveren bij de *Logistic Support Unit* (LSU) Eygelshoven. Duitsland onderzoekt echter ook andere opties. Het onderzoek daarnaar zal nog enige tijd in beslag nemen en de uitkomst is onzeker.

8

Waarom heeft het meer dan drie maanden geduurd voordat Defensie antwoord gaf op de vraag van de Duitse defensieorganisatie naar de mogelijkheden om Duits materieel bij de LSU onder te brengen voor onderhoud en dieptereiniging?

Direct na ontvangst van de Duitse brief met het verzoek om informatie over de LSU is er verschillende malen contact geweest met Duitsland. Defensie heeft om nadere informatie gevraagd om antwoord te kunnen geven op de Duitse vragen over de reiniging van materieel. Deze nadere informatie is niet gekomen. Er is verschillende malen persoonlijk en telefonisch contact geweest met Duitse collega's.

9

U geeft aan dat studie van Duitse naar de mogelijkheid om voertuigen te laten reinigen «nog enige tijd in beslag» zal nemen. Om hoeveel tijd gaat het? Waarom bent u niet bereid die tijd in acht te nemen om zo een doorstart van het complex Eygelshoven mogelijk te maken?

Duitsland heeft gemeld nog ongeveer drie maanden nodig te hebben om een vergelijkende studie uit te voeren naar voertuigreiniging in Eygelshoven door civiele bedrijven of via andere opties, waarna nog politieke besluitvorming nodig is. Het is niet duidelijk hoe lang dat zal duren. De sluiting van Eygelshoven is al verschillende keren uitgesteld. Dit heeft veel onrust en onzekerheid onder het personeel teweeg gebracht. Hernieuwd uitstel en aanhoudende onzekerheid voor het personeel acht ik niet wenselijk.

10

Klopt het dat er slechts telefonisch contact geweest is tussen het ministerie van Defensie en de Duitse Bundeswehr over mogelijke gebruikmaking van Eygelshoven? Zo nee, welke contacten zijn er dan nog meer geweest?

Zie het antwoord op vraag 6.

11

Bent u bereid op korte termijn persoonlijk contact op te nemen met uw Duitse ambtsgenoot om de mogelijkheden te bespreken voor een onderhoudscontract met Duitsland voor hun materieel bij Eyselshoven?

Zie het antwoord op vraag 6.

12

Klopt het dat het materieel dat de Duitsers overwegen te laten reinigen bij Eyselshoven op slechts 10 km afstand over de grens staat?

Defensie heeft geen informatie over de precieze locatie van het Duitse materieel. Van Duitsland is alleen vernomen dat het materieel niet op tien kilometer van de grens staat. Zoals gemeld in antwoord op vraag 5 heeft Defensie andere faciliteiten beschikbaar, mocht Duitsland voertuigen in Nederland willen laten reinigen.

13

Klopt het dat er met de voorziene redeployment van Duitsland uit Afghanistan veel materieel gemoeid is, en dat er dus goede perspectieven zijn op een langjarig onderhoudscontract voor Eyselshoven? Waarom bent u niet bereid de mogelijkheden verder te onderzoeken?

14

In uw brief van 22 augustus 2012¹ gaf u aan dat onderzocht zou worden hoeveel voertuigen gereinigd moeten worden, om welke termijn het gaat en welke financiële bijdrage Duitsland bereid is te betalen. Wat was de uitkomst van deze onderzoeken en waarom heeft u de Kamer daar niet over geïnformeerd? Bent u bereid dit alsnog te doen?

Volgens een ruwe indicatie van Duitse zijde zou het gaan om 1 200 tot 2 000 voertuigen en ander materiaal dat terugkeert uit Afghanistan. De indicatie dat het om drie maanden werk voor Eyselshoven zou kunnen gaan, is onvoldoende concreet geworden. Het risico bestaat dat Duitsland uiteindelijk zou besluiten het materiaal niet op Eyselshoven te laten reinigen. Om onderhandelingen in te gaan, was nadere informatie nodig van Duitse zijde. Die informatie ontbrak en de Duitse contactpersonen hebben laten weten dat Duitsland nog niet gereed was om onderhandelingen te beginnen.

15

Welke nadelige effecten zou het uitstellen van het besluit (met enkele maanden) hebben voor het verloop van de reorganisatie en de te realiseren bezuinigingen?

Defensie heeft vanaf 2013 een jaarlijkse besparing van € 2,3 miljoen ingeboekt voor de afstoting van complex Eyselshoven. Bij het langer openhouden van het complex zou dit bedrag niet kunnen worden geïncasseerd, terwijl er geen garantie is dat Duitsland zijn materieel in Eyselshoven zal laten reinigen en in dat geval ook alle bijkomende kosten voor zijn rekening kan nemen. Ook vanuit het perspectief van goed werkgeverschap en personeelszorg was het onwenselijk nog langer onzekerheid te laten bestaan over de sluiting van het complex. Zie ook het antwoord op vraag 9.

¹ Kamerstukken II, 2011/12, 32 733, nr. 79.

16

In hoeverre is het afstoten van het complex Eyselshoven kapitaalvernietiging? Denkt u de komende tien jaar een marktpartij te vinden die het complex wil overnemen in een krimpregio die al te maken heeft met een enorme leegstand?

Het afstoten van dit complex maakt deel uit van het Herbeleggingsplan Vastgoed Defensie dat een structurele besparing op de vastgoedexploitatie beoogt. Zoals gemeld in het antwoord op vragen 1 en 2 stond Eyselshoven al veel langer op de nominatie voor sluiting. Er is geen sprake van kapitaalvernietiging.

17

Welke besparingen in de exploitatiekosten denkt u te realiseren met het sluiten van het complex Eyselshoven?

De afstoting van het complex Eyselshoven levert een jaarlijkse besparing op van € 2,3 miljoen.

18

Welke maatregelen worden momenteel getroffen onder het personeel? Klopt het dat zij hun gereedschap al moeten inleveren, waardoor werkzaamheden voor Duitsland op zeer korte termijn onmogelijk worden?

Het betrokken personeel is inmiddels ingelicht over de sluiting van het complex en is toegezegd dat het per 1 december 2012 gebruik kan maken van het Sociaal Beleidskader 2004. Defensie zal het personeel begeleiden naar ander werk via de daarvoor aangestelde begeleidings- en bemiddelingsorganisatie (BBO). Om het complex voor het nieuwe jaar leeg te hebben, is tijds begonnen met de verhuizing van het materieel. De gebouwen staan inmiddels leeg en er is geen materieel meer aanwezig in Eyselshoven.

19

Klopt het dat het Commando DienstenCentra (CDC) onderzocht heeft of het defensie personeelsarchief, dat nu gevestigd is aan de Klosterbeemden in Kerkade, verplaatst kan worden naar het defensierrein in Eyselshoven? Klopt het dat dit goed mogelijk is en leidt tot een besparing van ongeveer € 550 000,- aan huur per jaar? Waarom heeft u deze mogelijkheid niet nader onderzocht?

In het kader van de herbelegging van het vastgoed bij Defensie is ook onderzocht of verplaatsing van het archief met personeelsdossiers van Kerkade naar Eyselshoven mogelijk is. Gezien de beperkte ruimte, de technische staat van de gebouwen en de ligging van het complex in Eyselshoven is besloten de huidige locatie van het archief in Kerkade te handhaven.

20

Waar denkt u in de toekomst het Nederlandse defensiematerieel te laten onderhouden en reinigen? Klopt het dat uitbesteding hiervan duurder is dan bij de LSU, zoals gebleken is bij het redeployment uit Uruzgan?

Het Commando landstrijdkrachten blijft beschikken over de kennis en de faciliteiten om deze activiteiten uit te voeren. Het complex Eyselshoven is niet uniek. Bij iedere *redeployment* worden de mogelijkheden van in- of uitbesteding beoordeeld. In het specifieke geval van de *redeployment* van de *Task Force Uruzgan* is inbesteding goedkoper gebleken dan uitbe-

steding. Daarom is destijds besloten het complex Eyselshoven twee jaar langer open te houden.

21

Klopt het dat Defensie bij het redeployment uit Uruzgan bewust gekozen heeft om het materieel te laten reinigen bij de LSU, omdat hiermee € 1,8 miljoen bespaard werd in vergelijking met uitbesteding aan de markt? Is het dan niet logisch dat de Duitsers ook tot deze conclusie zullen komen? Waarom bent u niet bereid deze logische conclusie af te wachten?

Zoals gemeld in het antwoord op vraag 20 was in dit geval inbesteding goedkoper. Ik heb onvoldoende inzicht in de Duitse faciliteiten en de mogelijkheden van het Duitse bedrijfsleven om op grond van het Nederlandse onderzoek een dergelijke conclusie voor Duitsland te kunnen trekken.

22

Waar moeten de de militaire eenheden die tien keer per jaar op het terrein hun oefeningen houden naar toe als volhard wordt in de sluiting van het complex Eyselshoven?

Het complex Eyselshoven is in het verleden op gelegenhedenbasis gebruikt voor oefeningen van het Instituut Defensie Geneeskundige Opleidingen. Eyselshoven biedt echter geen unieke oefengelegenheid en er zijn alternatieven voorhanden. De Kamer is hierover eveneens geïnformeerd in de antwoorden op vragen over het vervolg op het herbeleggingsplan vastgoed Defensie (Kamerstuk 32 733, nr. 51 van 23 november 2011).

23

Klopt het dat het terrein van het complex Eyselshoven ook gebruikt wordt voor oefeningen van de politieopleiding? Wordt hiervoor een alternatief geboden als het complex gesloten wordt?

Ja. Defensie beschikt over een scala aan oefenterreinen waarvan onder voorwaarden kan worden gebruikgemaakt.

24

Bent u op de hoogte van het feit dat het Joint Force Command (JFC) in Brunssum in overleg is met het LSU over het uitbesteden van het onderhoud en de dieptereiniging van hun voertuigen die uitgerust zijn met radardetectie, omdat het JFC niet over de faciliteiten beschikt die het LSU wel kan bieden? Bent u bereid zich in te zetten voor deze uitbesteding aan de LSU?

Ik ben op de hoogte van informele contacten op werkniveau tussen JFC Brunssum en Eyselshoven. Er ligt echter geen officieel verzoek van JFC Brunssum om werk in te besteden bij Defensie. Mocht Brunssum daartoe een verzoek doen, dan wordt dit beoordeeld. Zoals gemeld heeft Defensie ook faciliteiten op andere locaties.

25

Bent u op de hoogte van het feit dat het Beneluxparlement op initiatief van mevrouw Aasted-Madsen, oud-Tweede Kamerlid, op 26 november 2012 een werkbezoek brengt aan het complex Eyselshoven om de mogelijkheden van internationale samenwerking te bekijken? Waarom heeft u desondanks vastgehouden aan het besluit om Eyselshoven te sluiten en zich niet verder in te zetten voor internationale samenwerkingsmogelijkheden?

Mevrouw Aasted-Madsen, die met de projectleider van het *Logistic Support Unit* contact heeft gehad over dit bezoek, is geïnformeerd over de sluiting van het complex en over de situatie ter plekke. De gebouwen staan inmiddels leeg en er is geen materieel meer aanwezig in Eyselshoven.

26

Heeft u contact onderhouden met Stadsregio Parkstad Limburg en de provincie Limburg over de sluiting van Eyselshoven? Bent u bekend met het beroep dat zij op Defensie doen om Eyselshoven te behouden, en daarmee de werkgelegenheid voor de regio?

Ja. De sluiting van Eyselshoven en de handhaving van het FABK in de regio is aan de orde geweest in een gesprek van mijn ambtsvoorganger met de gouverneur van de provincie Limburg op 24 augustus 2011. Inmiddels is ambtelijk contact gelegd met de provincie over de mogelijke verplaatsing van bedrijven naar het terrein van het complex Eyselshoven. Ook gaan wij met de gemeente in gesprek over de mogelijkheden van de toekomstige bestemming van het terrein.

27

Waarom heeft u ervoor gekozen om het huidige kantoor in Eyselshoven te behouden als één van de twee kantoren van het Financieel Administratie en Beheerkantoor, maar houdt u tegelijkertijd vast aan de sluiting van het complex Eyselshoven? Valt de eerder voorziene besparing van het opheffen van het volledige complex, plus het kantoor, daarmee niet lager uit? Zo ja, wat is het verschil in besparingen in vergelijking met de vorige situatie?

Zoals gemeld in de brief over het vervolg op het herbeleggingsplan vastgoed Defensie (Kamerstuk 32 733, nr. 47 van 27 oktober 2011) en in de antwoorden op vragen over deze brief (Kamerstuk 32 733, nr. 51 van 23 november 2011) zoekt Defensie naar een alternatieve locatie voor het Financieel Administratie en Beheerkantoor (FABK) in Zuid-Limburg. Zo lang er nog geen alternatieve locatie is vastgesteld en het complex Eyselshoven nog niet is afgestoten, is het doelmatig dat het FABK op de huidige locatie in Eyselshoven blijft.

De besparing valt niet lager uit omdat in het herbeleggingsplan vastgoed Defensie al rekening is gehouden met herhuisvesting van het FABK in Zuid-Limburg. De jaarlijkse kosten daarvan worden geraamd op € 600 000. Daarmee kan het complex Eyselshoven worden afgestoten, wat een jaarlijkse besparing oplevert van € 2,3 miljoen.

28

Waarom heeft u geen invulling gegeven aan de eerdere toezegging dat het hoofdkantoor van het Financieel Administratie en Beheerkantoor in Zuid-Limburg gevestigd zou blijven? Hoeveel functies worden er overgeheveld van Eyselshoven naar Utrecht?

Het FABK is een nieuwe organisatie met nieuwe functies. Er worden geen functies overgeheveld van Eyselshoven naar Utrecht. In de nieuwe situatie worden twee van de vijf hoofdprocessen van het FABK volledig uitgevoerd op de locatie in Zuid-Limburg. Het is daarmee een volwaardige locatie van het FABK. De totale betaalfunctie, die nu nog is verspreid over zes vestigingen in Nederland, wordt met de oprichting van het FABK geconcentreerd in Zuid-Limburg. De locatie Utrecht huisvest de andere hoofdprocessen evenals de directie van het FABK. Hiervoor is mede

gekozen met het oog op de vulling van de Kromhoutkazerne. Vanwege de herstructurering van Defensie, het Commando DienstenCentra in het bijzonder, is het noodzakelijk de directie in Utrecht te vestigen. Dit levert synergie-effecten, terwijl anders extra personele capaciteit nodig zou zijn geweest.

29

Klopt het dat naast de overtolligheid van twintig mensen als gevolg van de sluiting van het complex Eyselshoven, nog eens 75 banen voor de regio Zuid-Limburg verloren gaan als gevolg van de overheveling van functies van Eyselshoven naar Utrecht in het kader van de reorganisatie van het Financieel Diensten Centrum?

Nee. Het FABK is een nieuwe organisatie met nieuwe functies. Er worden geen functies overgeheveld van Eyselshoven naar Utrecht.